

LASSULÁS VÁRHTÓ

A GKI Gazdaságkutató Zrt. előrejelzése szerint növekedési szempontból az idei esztendő az elmúlt évekhez képest kiugróan jó lesz. Ezt főként a választási gazdaságpolitika és az EU-támogatások beömlése következtében átmenetileg jelentősen emelkedő belföldi kereslet magyarázza. A következő években azonban újra lassulni fog a dinamika. Idén az év egészében a GDP 2,5%-os növekedése várható, vagyis az I. negyedévi 3,5%-hoz képest már 2014 folyamán is fékeződés valószínű.

Az elmúlt években mutatott gyenge növekedési teljesítményt a kedvezőtlen külső konjunktúra és a hazai befektetési környezet romlása magyarázza. Az előbbi tavaly látványosan javult - idén azonban már inkább csak stagnál -, az utóbbiban pedig nincs pozitív változás. Sőt az új kormány első megnyilvánulásai alapján további lendületet kap a piacgazdaságot és a hatalommegosztás intézményrendszerét mindinkább kiiktató, autokrata modell kiteljesítése.

A nemzetközi befektetői környezet alapvetően kedvező, de egyre több politikai kockázat érezhető. Az orosz-ukrán válság, az ezt kísérő szankciók mellett a közel-keleti háborús helyzet eskalálódása is negatív hatású a világgazdaságra, s egyre bizonytalanabbá teszi Európa energiaellátásának jövőjét. Az USA-ban a mennyiségi lazítás fokozatos kivezetése után a nagy kérdés a jövő év elejére „árzott” kamatemelés hatása. Az euró-zónában napirenden lévő monetáris lazítás több lépésben akár ezermilliárd euró többlet-likviditás piacra öntésével járhat, ami viszont a feltörekvő piacokon a kockázati étvágy némi növekedését eredményezheti. A magyar szuverén adósság felértékelése ugyan felmerült, de az Európai Bizottságnak a magyar adóssághelyzetet illető aggodalmai illetve a lakossági hitelek kormányzati kezelése nyomán egyelőre lekerült a napirendről. Az MNB 2015 végéig nem tervezi a 2,1%-ra csökkentett alapkamat emelését, ennek megvalósíthatósága azonban kérdéses. Július végén a forint ismét érezhetően gyengülni kezdett.

Magyarországon 2014 első hónapjainak gyors növekedését májusban több ágazatban is megtorpanás követte. Áprilishoz képest az iparban 1%-kal, a kiskereskedelemben 0,1%-kal csökkent a termelés illetve a forgalom volumene. Ugyanakkor az építőipar tovább szárnyal.

Kedvező, hogy az első öt hónap átlagában a közmunkásokkal együtt több mint 6%-kal, de a közmunkások nélkül is mintegy 2,5%-kal emelkedett a foglalkoztatás, de ez a javulás is kifulladásban van. A munkanélküliek aránya 2014. II. negyedévében 8% volt, 2,3 százalékponttal alacsonyabb ugyan az egy évvel korábbinál, de azonos a 2014. március-májusival. Ez utóbbi azt jelzi, hogy a közmunkások számának csökkenését éppen csak ellensúlyozni tudták a nyáron megnövekvő munkaalkalmak. Az önkormányzati választások előtt újra bővülni fog a közfoglalkoztatás, az év végén azonban már a jelenleginél valamivel magasabb munkanélküliség valószínű.

Az első öt hónapban a bruttó átlagkereset 2,9%-kal, a közmunkások nélkül 6%-kal emelkedett. Mivel a nettó keresetek ugyanennyivel nőttek, az árszínvonal pedig gyakorlatilag nem változott (0,1%-kal csökkent), a reálkeresetek is ugyanennyivel emelkedtek. Májusban azonban a közmunkások nélküli keresetemelkedés az előző hónapok 6-7%-os üteméről 4%-ra csökkent, ami az idei béremelések szinte megszűnő inflációhoz való kezdődő alkalmazkodásának jele. Júniusban Magyarországon kívül az EU másik hét tagállamában sem volt áremelkedés, az EU átlaga 0,7% volt. Magyarországon éves átlagban is változatlan árszínvonal várható, a diktált rezsicsökkentés hatása ugyanis egyelőre elnyomja a piaci folyamatokét. A reáljövedelmek 3% körüli emelkedése mellett a kiskereskedelmi forgalom 3%-os és a fogyasztás 2% körüli növekedése várható. A vásárlóerő ideihez hasonló, mesterséges növelése azonban 2015-ben már aligha lehetséges.

A GKI PROGNOZISA 2014-RE

Megnevezés	2011	2012	2013	2014. I-V.	2014 előrejelzés
1. GDP (%)	101,6	98,3	101,1	103,5**	102,5
2. Ipari termelés (%)	105,4	98,3	101,4	109,0	108
3. Beruházások (%)	95,5	94,8	107,2	122,6**	108
4. Építési-szerelési tevékenység (%)	92,2	94,1	109,6	127,8	114
5. Kiskereskedelmi forgalom (%)	100,2	98,1	101,9	104,2***	103
6. Kivitel változása (folyó áron, euróban, %)	112	100,2	102,5	104,1	105
7. Behozatal változása folyó áron, euróban, %)	110,6	100,4	101,8	103,9	106,5
8. Külkereskedelmi egyenleg (milliárd euró)	7,1	6,8	7,0	3,0	6,5
9. Folyó fizetési és tökemérleg együttes egyenlege (milliárd euró)	2,7	3,4	6,3	3,0	6,2
10. Euró átlagos árfolyama (forint)	279,2	289,4	296,9	306,9****	308
11. Államháztartás hiánya* (milliárd forint)	1734,4	607,5	929,2	813,7****	1130
12. Bruttó átlagkereset indexe	105,2	104,6	103,4	102,9	103
13. Fogyasztói árindex	103,9	105,7	101,7	99,9****	100
14. Fogyasztói árindex az időszak végén (előző év azonos hónap = 100)	104,1	105,0	100,4	99,7****	101,5
15. Munkanélküliségi ráta az időszak végén (%)	10,7	10,7	9,1	8,0*****	8,5

* Pénzforgalmi szemléletben, helyi önkormányzatok nélkül

** 2014. I. negyedév

*** Mintavétel alapján számított dohányforgalommal

**** 2014. I. félév

*****Közfoglalkoztatottakkal, 2014. II. negyedév

A tényadatok forrása: KSH, MNB, NGM

GKI GAZDASÁGKUTATÓ ZRT.

1092, Budapest, Ráday u. 42-44.

Telefon: 06-1-318-1284

E-mail: gki@gki.hu

További információk: Vértés András, Akar László, Karsai Gábor